

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKI SABOR
Klub zastupnika IDS-a
Zagreb, 23.08.2004.

- PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske , članka 128. i članka 129. Poslovnika Hrvatskoga sabora , Klub zastupnika IDS-a podnosi slijedeći Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o sigurnosti prometa na cestama .

Za svoje predstavnike koji će sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela , određujem zastupnika Damira Kajina , Valtera Drandića, zastupnicu Doroteu Pešić-Bukovac i zastupnika Valtera Poropata.

S poštovanjem,

Predsjednik Kluba IDS-a

Damir Kajin

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA**

Zagreb, kolovoz 2004.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM

Zakon o sigurnosti prometa na cestama usvojen je na sjednici Hrvatskoga sabora od 15. srpnja 2004. godine i objavljen je u «Narodnim novinama» br. 105/04 od 28. srpnja 2004. godine, a treba stupiti na snagu 20. kolovoza 2004. godine. Do sada je na snazi bio Zakon o sigurnosti prometa na cestama (u daljnjem tekstu: Zakon) usvojen na sjednici Zastupničkog doma Sabora Republike Hrvatske i objavljen je u « Narodnim Novinama» r. 84/92. Značajnije izmjene i dopune Zakona napravljene su 1996. godine i usvojene na sjednici Hrvatskoga Sabora 31. svibnja 1996. godine.

Od početka primjene Zakona iz 1996. godine. («NN» br.59/96), te posebno mjerama propisanim izmjenama i dopunama Zakona iz 1996. godine. (uvođenje kaznenih bodova, strožim kaznama za grubo kršenje prometnih propisa s mogućnošću oduzimanja vozačke dozvole na mjestu izvršenja prekršaja, provjerom poznavanja prometnih propisa i dr.) došlo je do značajnih pomaka glede sigurnosti prometa na cestama , što se posebice vidi u smanjenju broja poginulih osoba. Tako je broj od 975

poginulih osoba u 1992. godini smanjen 627 poginulih osoba u 2002. godini. Isto tako , zabilježen je pad broja teško ozlijeđenih osoba iako je broj prometnih nesreća bio iz godine u godinu u povećanju. Sve pozitivno navedeno događalo se je u uvjetima kada se je bilježio stalan porast prometa, porast broja motornih vozila i broj vozača.

Samo 1999. godine dolazi do povećanja broja poginulih osoba u odnosu na prethodnu godinu dok se u narednim godinama 2000., 2001. i 2002. unatoč porastu broja prometnih nesreća i ozlijeđenih osoba , iz godine u godinu smanjivao broj poginulih osoba. U 2003. godini stanje sigurnosti prometa na cestama bilo je znatno nepovoljnije od stanja u 2002. godini. Tako je ukupan broj prometnih nesreća bio veći 6,3% ; poginulih osoba za 11,8%; a broj ozlijeđenih za 9,3%. U toj godini poginula je 701 osoba , što je za 74 osobe više nego u 2002. godini i to je prvi put znatno pogoršanje stanja u prometu od početka primjene Zakona.

Nažalost, nepovoljan trend stradavanja nastavlja se i 2004. godine U prvih pet mjeseci poginulo je 248 osoba , što je za 42 osobe više (oko 20%) nego u istom razdoblju 2003. godine. Isto tako, bilježi se povećanje broja prometnih nesreća i ozlijeđenih osoba .

Pregled broja vozača i vozila na motorni pogon , broja prometnih nesreća i broja nastradalih osoba u razdoblju od 1996. do 2003. godine vidljiv je iz slijedećih tablica:

godina	BROJ vozača	BROJ VOZILA na motorni pogon	UKUPAN BROJ prometnih nesreća	NASTRADALE OSOBE			
				OZLIJEĐENI			POGINULI
				ukupno	teško	lako	
1996.	1 526 667	1 008 878	59 420	16 182	4 736	11 446	721
1997.	1 142 201	1 142 201	61 685	16 234	4 560	11 674	714
1998.	1 701 446	1 241 522	67 922	18 118	4 455	13 663	646
1999.	1 753 749	1 323 653	68 798	18 103	4 173	13 930	662
2000.	1 801 817	1 401 010	73 387	20 501	4 497	16 004	655
2001.	1 857 292	1 494 745	81 911	22 093	4 604	17 489	647
2002.	1 920 321	1 571 775	86 611	23 923	4 477	19 446	627
2003.	1 964 406	1 677 248	92 102	26 153	4 878	21 275	701

Broj poginulih osoba na 100.000 vozila i na 100.000 stanovnika te kretanje najtežih stradavanja u Republici Hrvatskoj u proteklih osam godina vidljivi su iz sljedećih nekoliko tablica .

KARAKTERISTIČNI BROJČANI POKAZATELJI O PROMETNIM NEZGODAMA ZA PRVIH PET MIJESECI 2003. I 2004. GODINE

usporedba 2003 i 2004.godina				
	2003.	2004.	razlika	%
PROMETNE NEZGODE				
UKUPNO	32 971	35 248	2 277	6,9%
s nastradalima	6 159	6 742	583	9,5%
s poginulima	186	216	30	16,1%
s ozlijeđenima	5 973	6 526	553	9,3%
s materijalnom štetom	26 812	28 506	1 694	6,3%

NASTRADALE OSOBE				
UKUPNO	8 779	9 864	1 085	12,4%
poginulo	206	246	40	19,4%
ozlijeđeno	8 573	9 618	1 045	12,2%
- teško	1 547	1 629	82	5,3%
- lako	7 026	7 989	963	13,7%

NASTRADALI PREMA SVOJSTVU SUDIONIKA				
POGINULO				
-vozača	115	129	14	1 2,2%
-putnika	51	68	17	33,3%
-pješaka	40	49	9	22,5%
OZLIJEĐENO				
-vozača	4 849	5 368	519	10,7%
-putnika	2 801	3 261	460	16,4%
-pješaka	923	984	61	6,6%

GODINA	broj poginulih na 100.000 stanovnika	broj poginulih na 100.000 motornih vozila
1996.	15,07	71,47
1997.	14,92	62,51
1998.	13,50	52,03
1999.	13,84	50,01
2000.	13,69	46,75
2001.	14,60	43,42
2002.	14,10	39,90
2003.	15,90	35,80

Općenito može se konstatirati da je Republika Hrvatska u posljednjih četrnaest godina napravila značajan iskorak na planu sigurnosti prometa na cestama. Naime, 1990. godine Hrvatska je imala 109,9 poginulih u prometnim nesrećama na 100.000 vozila te 29,6 poginulih na 100.000 stanovnika. Danas se Republika Hrvatska po broju poginulih u prometnim nesrećama u odnosu na broj stanovnika svrstava u srednju i najbrojniju skupinu zemalja Europske unije. Primjerice 2002. godine Slovenija je imala 13,7 poginulih na 100.000 stanovnika, Portugal 21, Grčka 19,5, Belgija 14,5, Luksemburg 14, Španjolska 13,2, Francuska 12,9, Austrija 11,9, Italija 11,1, Njemačka 8,3, Finska 8, Velika Britanija i Nizozemska 6,1, Švedska 6.

Zemlje koje su naknadno ušle u Europsku uniju na 100.000 stanovnika imaju poginulih osoba: Latvija 21,9, Litva 18,9, Estonija 16,5, Poljska 15,3, Slovačka 11,3, Češka i Mađarska 14. Zemlje koje nisu članice Europske unije imaju poginulih na 100.000 stanovnika: Bugarska 11,3, Srbija i Crna gora 11,1, Rumunjska 10,5, Makedonija 8,7 itd. Valja napomenuti da je cilj Europske unije da se broj stradavanja u prometu do 2010. godine svede na razinu do sedam poginulih na 100.000 stanovnika. Te ciljeve zacrtala je i Vlada Republike Hrvatske u Nacionalnom programu sigurnosti prometa na cestama, sa svrhom i zadaćom da se broj poginulih po završetku 2005. godine dovede u okvire prosjeka poginulih u zemljama Europske unije.

Podaci iz navedenih tablica i grafikona možda su dostatni za globalnu sliku stanja sigurnosti prometa na cestama u našoj zemlji, ali za identifikaciju stanja i teškoća i njihovih rješenja potrebno je razraditi i strukturu prometnih nesreća i njihovih uzroka te druge okolnosti koje pogoduju nastanku prometnih nesreća.

Najčešća vrsta prometnih nesreća je sudar vozila pri vožnji u slijedu oko 21 do 22 % udjela. Zatim slijede bočni sudari sa udjelom od oko 19 do 21 %, sudari vozila iz suprotnih smjerova s udjelom od oko 14 do 15 posto te slijetanje vozila s ceste s oko 11 do 12 %.

Nepropisna brzina i brzina neprimjerena uvjetima najčešće su pogreške vozača s udjelom od oko 31 do 33 %, ili čak s udjelom od 45 do 46,6 %, kada se radi o prometnim nesrećama s nastradalima osobama. Prema ukupnom broju prometnih nesreća i težini

posljedica, iza nepropisne brzine i brzine neprimjerene uvjetima, slijedi nepoštivanje prednosti prolaza s udjelom od 10 do 13%, zatim vožnja na nedostatnoj udaljenosti 10 do 11 %, nepropisna vožnja unatrag 8 do 9,5 %, nepropisno pretjecanje i obilaženje 6 do 7 %, te nesreće uzrokovane ostalim pogreškama vozača.

Analizirajući razloge koji su doveli do pogoršanja stanja sigurnosti cestovnog prometa cijeni se da je jednim dijelom na takvo stanje utjecao i novi Zakon o prekršajima , koji se primjenjuje od 01. listopada 2002. godine. Naime, on je , kao temeljni prekršajni propis , derogirao čitav niz odredbi važećeg zakona o sigurnosti prometa na cestama, a koje su se od početka promjene pokazale vrlo učinkovite u uvođenju prometne discipline sudionika u prometu na cestama. Ovdje se izdvajaju samo neke od njih:

1. Važeći Zakon o sigurnosti prometa na cestama propisano je obavezno izricanje zaštitne mjere i dodjeljivanje negativnih bodova za pojedine prekršaje u prometu. Novi Zakon o prekršajima izricanje zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom i negativne bodove propisuje fakultativno.

IV TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

Članak 1.

U Zakonu o sigurnosti prometa na cestama (« Narodne Novine » br. 105/04) , u članku 199. stavke 1,5,6,7,8 i 9 mijenjaju se i glase:

- (1) Vozač ne smije upravljati vozilom na cesti niti početi upravljati vozilom ako u organizmu ima alkohola iznad 0,50 g/kg, odnosno miligrama u litri izdahnutog zraka, ili opojnih droga.
- (5) Novčanom kaznom od 500,00 kn do 1.500,00 kn kaznit će se za prekršaj vozač , ako ima u organizmu alkohola iznad 0,50 g/kg ili miligrama u litri izdahnutog zraka, izreći će mu se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od najmanje tri mjeseca i odrediti 2 negativna boda.
- (6) Novčana kazna iz točke (5) ovog članka određuje se na način da svakih 0,10 g/kg iznad 0,50 g/kg do 1,50 g/kg se izriče iznosom od 100,00 kn , a koja ne može biti manja od 500,00 kn, a ni viša od 1 500,00 kn.
- (7) Novčanom kaznom od najmanje 1.500,00 kn kaznit će se za prekršaj vozač , ako u organizmu ima alkohola iznad 1,50g/kg odnosno miligrama u litri izdahnutog zraka ili ako u organizmu ima opojnih droga, odnosno ako se odbije podvrgnuti ispitivanju ili liječnikom pregledu, odnosno uzimanju krvi ili mokraće (članak 182. i članak 285.). Osim novčane kazne izreći će im se i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od najmanje četiri mjeseca i odredit će mu se četiri negativna boda.
- (8) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kn kaznit će se za prekršaj vozač bicikla i zaprežnog vozila koji upravlja vozilom na cesti ako u organizmu ima alkohola iznad 0,50 g/kg odnosno miligrama u litri izdahnutog zraka , ili opojnih droga na način opisan u stavku (6) ovog članka.
- (9) Vozaču motornog vozila , tramvaja ili instruktoru vožnje koji u razdoblju od 24 mjeseca unatrag od dana počinjena prekršaja bude dva ili više puta pravomoćno kažnjen za prekršaje iz ovog članka , umjesto novčane kazne prekršajni sud može izreći kaznu zatvora do 30 dana te zaštitnu mjeru zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jedne do dvije godine i odredit će mu se 6 negativna boda .

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu 8 dana, od dana objave u Narodnim novinama.

Obrazloženje:

Obrazloženje uz članak 199. («Narodne novine» 105/04) stavci 1,5,6,7,8 i 9.

Propisuje se za sve sudionike u prometu na cestama da ne smiju započeti upravljati vozilom ako su konzumirali droge.

Prvenstveno se određuje za sve sudionike u prometu da ne smiju započeti upravljati vozilom ako u organizmu imaju alkohola više od 0,50 g/kg odnosno miligrama u litri izdahnutog zraka.

Vožnja pod utjecajem alkohola stupnjevano se kažnjava , ovisno koliko vozač ima alkohola u organizmu.

Cilj je u prvom redu kod vozača stvoriti naviku da ne upravljaju vozilom ukoliko se konzumiraju droge , te ukoliko u organizmu imaju alkohola više od 0,50 g/kg odnosno miligrama u litri izdahnutog zraka.